

ANDMEKAITSE INSPEKTSIOON

Lp juhatuse liikmed
Minikool OÜ
info@minikool.ee

Meie 17.10.2024 nr 2.1.-4/24/1016-2635-1

Tähelepanu juhtimine

Andmekaitse Inspektsioon (AKI) on saanud vihje, et Minikool OÜ kasutab registreerimisvormi¹, mille täitmisel nõustub lapsevanem ka lapsest tehtud piltide kuvamisega veebilehel ja Facebookis ning sellisest võimalusest pole võimalik loobuda. Huviringi registreerimise lingil on enne andmevälju kirjas: „Registreerimisega kinnitate, et huvikoolis tehtud pilte teie lastest võidakse kasutada meie kodulehel või fb lehel.“

Sellega seoses selgitame järgnevalt isikuandmete töötlemisega seonduvaid põhimõtteid.

Isikuandmete kaitse üldmääruse² (IKÜM) art 4 p 1 kohaselt on isikuandmed igasugune teave tuvastatud või tuvastatava füüsilise isiku („andmesubjekti“) kohta (nt andmed lapse või tema vanema kohta). Tuvastatav füüsiline isik on isik, keda saab otseselt või kaudselt tuvastada, eelkõige sellise identifitseerimistunnuse põhjal nagu nimi, isikukood, asukohateave, võrguidentifikaator või selle füüsilise isiku ühe või mitme füüsilise, füsioloogilise, geneetilise, vaimse, majandusliku, kultuurilise või sotsiaalse tunnuse põhjal.

Igasuguseks isikuandmete töötlemiseks peab olema õiguslik alus – kas isiku nõusolek või muu seadusest tulenev alus (vt IKÜM artiklit 6, eriliigiliste isikuandmete puhul lisaks mõni art 9 lg 2 eranditest). Seega peab ka lapsevanema ja tema laste kohta isikuandmete avaldamiseks olema õiguslik alus. Ilma ühegi õigusliku aluseta isikuandmete töötlemine, sh levitamine või avaldamine lubatud ei ole.

Praegusel juhul viitab Teie lehel olev sõnastus, et soovite lastest tehtud pilte avaldada nõusoleku alusele tuginedes. Nõusolek üldmääruse tähenduses on andmesubjekti vabatahtlik, konkreetne, teadlik, ühemõtteline tahteavaldus, millega ta kas avalduse vormis või selget nõusolekut väljendava tegevusega nõustub enda kohta käivate isikuandmete töötlemisega. Laste isikuandmed vajavad töötlemisel erilist kaitset, kuna laps ei pruugi täielikult mõista andmetöötlemisega kaasnevaid ohtusid, tagajärgi ja kaitsemeetmeid. Seepärast annab alaealise andmete töötlemiseks nõusoleku tema lapsevanem või eestkostja. Nõusolekut ei loeta vabatahtlikult antuks, kui isikul puudub vaba valikuvõimalus või ta ei saa nõusoleku andmisest kahjulike tagajärgedeta keelduda või seda tagasi võtta. Vaikimist, eeltäidetud (märgistatud) lahtrid ning tegevusetust ei loeta nõusoleku andmiseks.³ Seetõttu ei sobi ka Teie praegusel kujul

¹https://www.minikool.ee/registreerimine/?fbclid=IwY2xjawFP5n9leHRuA2FlbQIxMAABHTUFio2hLLDPXKANjUrG939a1xBSu01oyz3kMav5JWn9jxpfpHYiSNhIcg_aem_ZV6SkvjpNHecnGFjJg4mxw

² <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/ET/TXT/PDF/?uri=CELEX:32016R0679>

³ Isikuandmete töötlemise üldjuhend, 9. peatükk. - <https://www.aki.ee/sites/default/files/documents/2024-04/Isikuandmete%20t%C3%B6%20t%C3%B6tleja%20%C3%BCldjuhend.pdf>

nõusoleku vorm, kus vaid teavitatakse avaldamise plaanist. Nõusolekut tuleks küsida eraldi huvikooli registreerimisest, s.t nõusoleku mitte andmine ei tohi olla seotud lapse võimalusega huvikoolis osaleda.

Isikuandmete töötlemist nõusoleku alusel reguleerib täpsemalt üldmääruse artikkel 7, mille lõike 1 kohaselt peab vastutaval töötlejal olema võimalik tõendada, et andmesubjekt on nõustunud oma isikuandmete töötlemisega. See tähendab, et huvikool peab suutma tõendada, et vanem on andnud nõusoleku oma lapse isikuandmete töötlemiseks, sh fotode avaldamiseks. Lisaks on oluline arvestada, et isikul on õigus nõusolek igal ajal tagasi võtta ja sellisel juhul peab andmetöötleja olema suuteline kõikidelt piltidelt lapse tuvastama ning lõpetama tema andmete avalikustamise. Sellest tulenevalt soovitame kasutada avalikkusele näitamiseks pilte, kus lapsed ei ole peal tuvastatavalt.

Kui lapsevanem annab nõusoleku kirjaliku kinnituse mitmes küsimuses, siis ei sobi n-ö universaalne sõnastus, et vanem annab nõusoleku kogu loetelu kohta ühe kinnituse. Nõusoleku taotlus tuleb esitada viisil, mil vanem saab kinnitada nõustumist/mittenõustumist igas asjas eraldi. Näiteks saab vanem otsustada, et lubab avalikustada lapse fotot huviringi ruumides, kuid kodulehel avaldamiseks nõusolekut ei anna. Sellisel juhul ei saa tekkida olukord, mil vanem mingi asjaga on nõus ja mingi asjaga mitte, kuid tal puudub võimalus oma mittenõustumist märkida.

Täpsemalt nõusoleku alusele tuginemise kohta saate lugeda AKI kodulehelt [SIIT](#). Sellel lehel on viidatud ka Euroopa Andmekaitse nõukogu suunistele nõusoleku kohta, kus on veelgi täpsemalt tingimused lahti kirjutatud.

Rõhutame, et kõigis lastega seotud ettevõtmistes tuleb esikohale seada laste huvid, mistõttu tuleb lastest piltide avaldamisel pöörata suuremat tähelepanu hoolsuskohustusele ning kaaluda, kas selgelt äratuntava lapse pildi avaldamine on just lapse huvides ning kas lasteaed saaks samu eesmärke täita ka muul viisil. Suurel hulgal piltide oma kodulehel ja avalikul Facebooki lehel avaldamise asemel saab pildimaterjali ja huvikooli tegemistest teabe avaldamisel eelistada kirjeldust tegevustest vajadusel koos piltidega, kus lapsi pole peal või nad pole äratuntavad, nt on seljaga. Samuti ei ole keelatud lastest piltide avaldamine, kui see on tingimata eesmärgi täitmiseks vajalik ning kaalutud on laste huvisid, arvestatud on minimaalsuse põhimõtet ning on olemas eelnev lapsevanema nõusolek. Soovitav on siiski suuremas mahus pilte ja videoid avaldada pigem kinnistes gruppides, näiteks kuhu pääsevad ligi ainult konkreetse rühma lapsevanemad.

Andmetöötlejal (nt huvikoolil) on kohustus muuhulgas järgida IKÜM artiklis 5 sätestatud põhimõtteid. Nende kohta on võimalik lugeda täpsemalt AKI kodulehelt, [SIIT](#). Toome välja, et andmete avaldamisel tuleb mh alati lähtuda minimaalsuse, eesmärgikohasuse ja asjakohasuse põhimõtetest. Eelnev tähendab, et andmetöötleja, nt huvikool, peab isikuandmete avaldamisel alati läbi mõtlema, kas konkreetse eesmärgi täitmiseks on üldse vaja isikuandmeid avaldada ja kui on vaja, siis tuleb seda teha minimaalses koosseisus. Seejuures tuleks iga kord ka läbi mõelda, mis eesmärki täpselt üritatakse andmete töötlemisel (nt avaldamisel) täita ja kas see on tingimata vajalik. Minimaalsuse põhimõttest tulenevalt tuleks edasi andmeid levitada ainult nii palju, kui on vältimatult vajalik eesmärgi saavutamiseks.

Üle tuleks vaadata ka dokumentatsioon andmekaitsega seoses. Hetkel me ei leidnud Teie veebilehelt <https://www.minikool.ee/> viiteid andmekaitsetingimustele või privaatsuspoliitikale. Üks olulisemaid andmekaitse põhimõtteid on andmete töötlemise läbipaistvus ning isikute teavitamine nende andmetega toimuvast. Seega tuleks ka Teil luua andmekaitsetingimused, kust on võimalik saada ülevaade, milliseid isikuandmeid, kaua, mis alusel jne töötlete. Täpsemalt saate sellel teemal lugeda meie kodulehelt [SIIT](#).

Palume eelnevate selgituste ja reeglitega arvestada oma edaspidises tegevuses ning vaadata üle oma senine praktika, sh viia IKÜM nõuetega kooskõlla nõusoleku küsimine ja luua andmekaitsetingimused.

Antud kiri on vaid tähelepanu juhtimine ja sellele ei pea vastama.

Lugupidamisega

Grete Kaljuste
jurist
peadirektori volitusel